

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060210

DOM
2014-06-04
Stockholm

Mål nr
F 9297-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-09-23 i mål nr F 2100-13, se bilaga A

KLAGANDE

R L

MOTPART

Lerviks samfällighetsförening

SAKEN

Rättegångskostnad

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen fastställer mark- och miljödomstolens domslut.

Dok.Id 1146668

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

R L har yrkat fullt bifall till sitt vid mark- och miljödomstolen framställda yrkande om ersättning för rättegångskostnader avseende arvode för utfört arbete.

Lerviks samfällighetsförening (föreningen) har i första hand bestritt ändring. I andra hand har föreningen, som det får förstås, vitsordat ett belopp om 1 000 kr som skäligt, varav 450 kr motsvarar ansökningsavgift.

R L har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

R L har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Han har som rättsbildad person utfört sin talan med erforderlig kompetens. Han är yrkesverksam som jurist och driver sin egen juristfirma. Eftersom någon mervärdesskattepliktig omsättning inte kan uppkomma mellan honom och den enskilda firman har han valt att inte anhängiggöra sin talan genom anlitan av företaget. Med hänvisning till SvJT 1963 s. 5 och SvJT 1969 s. 942 bör det inte göras någon skillnad vad gäller kostnad för en parts eget arbete i förhållande till om parten uppträtt som ombud.

Det nedlagda arbetet har varit skäligen påkallat för tillvaratagandet av hans rätt. Att stämningsansökan bara omfattat fem sidor kan knappast utgöra en prutningsanledning eller ett mått på det nedlagda arbetet. Hans klandertalan har varit så väl utförd att motparten senare bedömt det som utsiktslöst att nå framgång och därför medgivit talan. Han har tidigare påtalat bristerna avseende debiteringslängd för föreningen och eftersom styrelsen vägrat foga sig efter hans anmärkningar har klandertalan varit nödvändig. I ett annat jämförbart klandermål mot samma samfällighetsförening har mark- och miljödomstolen tillerkänt yrkad kostnad för ombud med 12 000 kr jämte mervärdesskatt. I jämförelse med det målet har hans förberedelsearbete och hans utredning varit väl så omfattande. Att tillerkänna honom endast 3 000 kr är inte skäligt

och torde vara i strid med rättspraxis. Den särskilda sakkunskap han har skulle snarast motivera en högre debiteringsnorm än vad han valt att utnyttja.

Föreningen har till stöd för sin talan hänvisat till vad den anfört i mark- och miljödomstolen och har tillagt följande. Som tidigare ordförande i föreningen har R L varit väl insatt i föreningens verksamhet, stadgar, historia och rutiner. Det föreberedelsearbete med tidskrävande utredningar som R L hänvisar till har med all säkerhet hämtats från hans egna arkiv och det har lagts ned mer arbete än vad som varit erforderligt. Då han varit väl insatt i föreningens rättsförhållanden bör det ha varit tämligen enkelt för honom att utforma sin talan. Att hans talan varit så väl utförd att föreningen ansett det utsiktslöst att nå framgång i processen är felaktigt. Det som påverkade föreningens ställningstagande var bristen på en korrekt debiteringslängd. Det är R L själv som har initierat den praxis som var orsaken till att någon debiteringslängd inte presenterades på stämman. Hela klandertalan var onödig. Även om R L fortfarande bedriver en juristfirma är hans nedlagda arbete utfört i egenskap av privatperson och han ska därför inte tillerkännas något arvode.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Ersättning för rättegångskostnad ska enligt 18 kap. 8 § rättegångsbalken fullt motsvara kostnaden för rättegångens förberedande och talans utförande jämte arvode till ombud eller biträde, såvitt kostnaden skäligen varit påkallad för tillvaratagande av partens rätt. Ersättning ska enligt samma lagrum också utgå för partens arbete och tidspillan i anledning av rättegången. Gottgörelse för tidsspillan omfattar inte bara ersättning för förlorad arbetsförtjänst utan även skäligt vederlag för den ekonomiska uppoffring det i övrigt kan ha inneburit för parten att han eller hon tvingats använda tid för rättegångens förberedande (NJA II 1943 s. 236).

Vid bestämmande av ersättning för rättegångskostnad gäller som en allmän utgångspunkt att det är den verkliga kostnaden som ska ersättas (se NJA 2009 s. 441). R L har inte anhängiggjort sin talan genom anlitan av ombud utan har utfört sin egen talan såsom part. Även om R L är yrkesverksam som jurist kan någon reell kostnad för ombudsarvode således inte anses ha uppkommit. I likhet

med mark- och miljödomstolen anser Mark- och miljööverdomstolen därmed att ersättning istället ska utgå för eget arbete och tidsspillan i anledning av rättegången.

Mot bakgrund av målets omfattning och med hänsyn till det arbete som R L kan förmodas ha behövt lägga ned i anledning av processen finner Mark- och miljööverdomstolen att den ersättning om 3 000 kr som mark- och miljödomstolen har bestämt ligger inom ramen för vad som kan anses skäligt. Mark- och miljödomstolens dom ska därmed fastställas.

Vid denna utgång i målet har R L inte rätt till ersättning för sina rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2014-07-02

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark, Mikael Hagelroth och Peder Munck, referent, samt tf. hovrättsassessorn Heléne Åberg Benalal.

Föredragande har varit Lisa Forsberg.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-09-23
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr F 2100-13

KÄRANDE
R Å G L ,

SVARANDE
Lerviks samfällighetsförening,

SAKEN
Klandertalan enligt samfällighetslagen och yrkande om inhibition

---

DOMSLUT

Med bifall till R Ls talan upphäver mark- och miljödomstolen beslutet gällande årsavgiften grundad på andel i föreningen och beslutet om årsavgift för sjöbodssocker enligt Lervik Samfällighetsförening stämmoprotokoll från den 11 maj 2013.

Lerviks Samfällighetsförening ska ersätta R L för rättegångskostnader med 3 450 kr. På beloppet ska utgå ränta enligt lag från datum för denna dom.

Dok.Id 244647

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00	0521-27 02 30	måndag – fredag 09:00-16:00
		E-post: mmd.vanersborg@dom.se		

BAKGRUND

Lerviks Samfällighetsförening har vid ordinarie stämma den 11 maj 2013 beslutat bl.a. att ta ut årsavgiftavgift för båtplatser och sjöbodsfack (§ 15 i protokollet med angivandet av avgifter i bilaga G). R L har klandrat beslutet samt yrkat inhibition.

Mark- och miljödomstolen har i beslut 2013-07-12 inhiberat det klandrade beslut

YRKANDEN M.M.

R L har yrkat

- att stämmans beslut gällande årsavgift grundad på andel i Föreningen upphävs,
- att stämmans beslut gällande årsavgifter för sjöbodsfack upphävs och
- yrkat ersättning för rättegångskostnader med 14 650 kr, där 14 200 kr angetts som arvode och 450 kr ansökningsavgift, och därefter med ytterligare 1 800 kr avseende arvode.

Lerviks Samfällighetsförening har medgett yrkandena i sak. I fråga om rättegångskostnader har föreningen i första hand yrkat att vardera part står sina rättegångskostnader och i andra hand medgett att ersättningen för rättegångskostnader sätts till 1 000 kr. Som grund för sin inställning avseende rättegångskostnader har föreningen anfört att R L var närvarande vid stämman utan att påtala bristerna samt att under de år R L varit ordförande förekom det inga korrekta debiteringslängder.

DOMSKÄL

Då Lerviks Samfällighetsförening medgivit R Ls yrkande i sak ska yrkandet bifallas och stämmans beslut om årsavgift grundad på andel i Föreningen och beslutet om årsavgifter för sjöbodsfack upphävas.

Avseende rättegångskostnader så bedömer mark- och miljödomstolen att föreningen genom att medge talan har tappat målet. Att vardera parten ska bära sina kostnader, som föreningen yrkat, bedöms inte som en rimlig utgång just eftersom föreningen

tappat målet. Föreningen ska därför ersätta R L för hans rättegångskostnader. Ersättningen ska enligt 18 kap. 8 § rättegångsbalken fullt motsvara kostnaden för rättegångens förberedande och talans utförande jämte arvode till ombud eller biträde, såvitt kostnaden skäligen varit påkallad för tillvaratagande av partens rätt. Ersättning ska också utgå för partens arbete och tidspillan i anledning av rättegången

Domstolen finner först att R L inte yrkat ersättning avseende kostnad för ombud eller biträde utan ersättningen avser eget arbete som varit nödvändigt för rättegångens förberedande och talans utförande. Eftersom talan är medgiven i sak handlar det i huvudsak om upprättande av klandertalan på fem sidor jämte framtagande av bilagorna till stämningsansökan. Mark- och miljödomstolen bedömer att skälig ersättning för detta egna arbete är 3 000 kr. Därutöver ska kostnad för ansökningsavgift om 450 kr ersättas. Yrkandet i övrigt, och då även det tillkommande yrkandet på 1 800 kr, bedöms inte som skälig kostnad som varit påkallad för att tillvarata partens rätt. Ersättning för rättegångskostnad bestäms därmed till 3 450 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 425)

Överklagande senast den 14 oktober 2013.

Peter Ardö

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Peter Ardö, ordförande, och tekniska rådet Sören Karlsson.